

Інна ШЕСТОВА,

музичний керівник дошкільного навчального закладу № 5,
м. Селідове, Донецька обл.

Що коли уявити осінь не як звичну пору року, а як бал вінценосних персон — Короля Доща та Королеви Осені. Тоді й останній місяць цієї пори видається не таким вже й похмурим. Ще б пак — він же Його Величність Королевич Листопад XI, і всі жителі королівства — овочі, фрукти та квіти — зібралися на святкування його Дня народження...

Свято осені в ДНЗ для дітей старшого дошкільного віку «Бал в Осінньому королівстві»

Традиційно восени ми організуємо для наших вихованців Свято осені, щоразу намагаючись зробити його незвичайним та цікавим для дошкільників. От і цього річ **ідеєю свята** стало відзначення в Осінньому королівстві Дня народження Королевича Листопада XI, що відтак мало завершитися обранням для нього нареченої. Овочі, Фрукти, Квіти — усі були запрошені на святковий бал до сина Королеви Осені та Короля Доща.

Під час складання сценарію ми передусім урахували принципи оптимального рухового та інтелектуального навантаження дітей — від збудження до заспокоєння, від простого до складного. Тож дійових осіб уводили в сюжет поступово, аби дійство мало динаміку не лише на початку й усередині, а навіть укінці.

Сам сюжет наситили численними **іграми, танцями** на осінню тематику. Під час свята використовували авторські пісні.

Ми ставили перед собою за мету організувати свято не лише розважального, а й виховного, навчального й пізнавального змісту. І переконані, нам це вдалося. Тож запрошуємо і вас на гостини до Осіннього королівства!

ДІЙОВІ ОСОБИ:

- Вартові
- Королева Осінь
- Король Дощ
- Королевич Листопад XI
- Морква
- Брати Огірки
- Бурячок
- Капуста
- Помідор
- Цибуля
- Горошок
- Квасоля
- Яблучко
- Груша
- Слива
- Вишня
- Виноград
- Чотири Росинки
- Три Грибочки
- Троянда
- Хризантема
- Айстра
- Жоржина
- Вереснянка

РЕКВІЗИТ:

- два трони;
- чотири корони;
- бубон;
- капуста із відривними листками;
- гостинці.

СЦЕНАРІЙ:

Діти заходять до прикрашеної музичної зали, виконують пісню «Осіня казка кличе нас», слова Ольги Іванової, музика Миколи Ведмедері, сідають на місця.

Ведуча:

За вікнами осінь чарівна, барвіста
Крокує ланами в багрянім намисті.
До казки нас кличе, дивами нас манить,
Яскравими фарбами тішить і бавить!

А чи не диво, коли зелене листя на деревах стає золотим чи багряним? Ви помічали, що восени сонечко сходить пізніше, а спати лягає раніше? Звісно, це — чаклунство Королеви Осені. От і сьогодні вона приготувала нам справжні дива і запрошує до свого осіннього королівства, щоб розповісти чарівну казку.

Виходять двоє Вартових.

Перший Вартовий:

Увага! Увага! Всім мешканцям осіннього королівства!

Другий Вартовий:

Король Дощ та Королева Осінь запрошують усіх на бал на честь Дня народження свого сина — Королевича Листопада XI!

Перший Вартовий:

Король та Королева мають намір обрати на балу наречену для Королевича!

Ведуча:

Усі мешканці королівства: Овочі, Фрукти, Квіти — у захваті взялися збиратися-наряджатися на бал.

Виходять Король Дощ та Королева Осінь, сідають на трони.

Король Дощ:

Наказую бал розпочати!

Виходять Овочі.

Брати Огірки:

До вас завітали на свято
Брати Огірки, щоби вас привітати.
Вродила цьогоріч нас сила-силенна,
Барилка ще й досі нас повна зелена!

Морква:

Я — Морквинка невеличка,
І зелена в мене гичка.
А хто п'є морквяні соки,
Має той рум'яні щоки.

Бурячок:

Ще додасть рум'янця щічкам
Бурячок, хоч невеличкий!

Капуста:

Я — Капуста — сто спідничок,
Маю гарне біле личко.

Помідор:

Я кругленький, червоненький,
Маю хвостик зелененький.
У борщі я головний.
Борщ без мене не смачний!

Цибуля:

На цибулю нарікають,
Що до сліз я допікаю.
Вибачте, та я не винна,
Бо я лікарська рослина!
Соком з медом почастию,

Всім здоров'я подарую!

Горошок:

Я — Горошок солоденький.
В мене є стручок гладенький.
А у ньому горошинки:
Всі — зелені намистинки.

Квасоля:

Ми з Горошком родичі,
Тому так дуже схожі ми.
Пиріг з квасолею смачний:
І рум'яний, й запашний.
Ми всі з городу завітали,

Всі (разом):

Щоб ви про нас не забували!

*Овочі стають кружка, виконують пісню «Хоровод овочів», музика та слова
Інни Шестової¹.*

Королева Осінь:

Вітаю вас на нашому балу, проходите, почувайтеся, як удома!

Король Дощ:

Гарно заспівали, якби ще й заграли!

*Овочі беруть участь у шумовому оркестрі
«Як пішли ми на базар».*

Ведуча:

Ваше Величносте, Королю Дощу та Королево Осене! До вас на бал ще гості завітали. Зустрічайте — спортивно-вітамінний ансамбль «Фрукти»!

Музично-спортивну композицію з м'ячами виконують Фрукти.

Яблуко:

Раді на свято до вас завітати
Яблучка стиглі, бадьорі, завзяті.
В нас вітаміни, кальцій, залізо.
Всі ми смачненькі, хоч пальці облизуй!

Груша:

Груша всіх вітає в гурті.
В мене соком бік надутий.
Покуштуйте — наче мед,
Сорт мій — «Голден Делішес».

Слива:

Сливи сині запашні
Не стоятимуть в тіні.
Ми в компоті й пирогах
Незрівнянні — просто «Ах»!

Вишня:

Червоненькі й соковиті
Вишеньки дрібненькі.
Тож ласують залюбки
Дорослі й маленькі!

Виноград:

А у мене на лозі

Великі китиці рясні.
Вітає всіх тут виноград.
Зміцнить здоров'я буду рад!

Королева Осінь:

Запрошуйте всіх на осіннім балу
Пограти в чарівну кольорову гру.

Гра «Чий колір?»

Фрукти тримають у руках м'ячі різних кольорів: Яблуко — помаранчевий, Груша — жовтий, Слива — синій, Вишня — червоний, Виноград — зелений. Решті дітей вихователь роздає по одній хустинці названих кольорів. Усього має бути по чотири хустинки кожного кольору. Лунає весела музика — і всі гравці врозтіч рухаються залого підстрибуючи. Коли музика закінчується, діти утворюють коло навколо того фрукта, чий колір м'яча відповідає кольору їхньої хустинки. Виграє та команда, яка впоралася найшвидше.

Ведуча:

Що за музика лунає?
На бал це Роси поспішають!

Виходять Росинки, виконують танок на вибір музичного керівника.

Король Дощ:

Це вже мої підлеглі. Дуже раді вам, ніжні Росинки.

Перша Росинка:

Ясне сонечко засмутилось.
Схоже, трохи воно застудилось.
Мабуть, в озері довго купалось
Та як слід не зігрівалось.

Друга Росинка:

Чи йому на сході роси
Замочили ніжки босі?
Сонце встало, стрепенулось
І на роси обернулось.

Третя Росинка:

І на листках засяяли
Веселкою росинки.
Кожна, ніби діамант,
В оправі осінній.

Ведуча:

А яку гру ви із собою принесли?

Четверта Росинка:

Таку ж, як і ми самі, — мокру. Ідіть усі пограйте з нами у гру «Неслухняний дощик».

Гра «Неслухняний дощик»

Усі діти стають з крапельками з центу. Діти рухаються по колу, співаючи: «Син хмаринок, тата й мами, неслухняний трішки. Ми на вулиці гуляєм — він нам мочить ніжки». Діти розбігаються, Росинки наздоганяють їх та залишають на плечах краплинки. На кого впала краплинка, той застигає на місці.

Королева Осінь:

А де ж мої підлеглі Грибочки?

Виходять три Грибочки.

Перший Грибочок:

Ми лісочки любляєм,
З-під листочків виглядаєм.
Не раніш, ніж восени,
Не шукай нас в низині.

Другий Грибочок:

Дуже дружні ми хлоп'ята.
В хованки ми любимо грати.
А як одного знайдеш —
Всю родину тут збереш.

Третій Грибочок:

Ми прийшли до вас на свято
Танцювати та співати.
Добра вдача в нас така —
Затанцюймо гопака.

*Грибочки виконують музичний номер
«Гарний танець гопачок». Решта дітей підспівують та підтанцювують.*

Ведуча (звертається до Першого Грибочка):

Грибочку, а що ти там ховаєш?

Перший Грибочок:

Та я бубон в руки взяв. З усіма оце б заграв.

Гра «Веселий бубон»

Діти стають у три колони. Напроти кожної з них з іншого боку зали стають Грибочки із бубнами в руках. Під музику діти з кожної команди по черзі біжать до свого Грибочка та б'ють у його бубон. Відтак повертаються до команди та стають останніми. Виграє та команда, яка найшвидше впоралась із завданням.

Ведуча:

А що це за галас за дверима? Невже хтось на балу посварився? Та це ж наші красуні Квіточки сперечаються, хто з них найгарніший.

Під урочисту музику до зали заходять Квіти.

Троянда:

Серед квітів незрівнянна
Я — троянда в квітнику.
Довгі стебла, ніжне личко —
Найгарніша у садку.

Хризантема:

Найпишніші хризантеми.
І я — краща серед них.
У вбранні таким чарівним
Я затьмарюю усіх.

Айстра:

Айстри теж яскраві й модні,
Різнобарвні і стрункі.
Нас висаджують з любов'ю.
Ми — окраса квітників.

Жоржина:

Що там айстри! Ось жоржина —
Королева серед квітів.
Кожен знає, що жоржина —
Найгарніша в цілій світі.

Вереснянка:

Годі вам сваритись, сестри!
Кожна з вас — перлина саду.
У чарівному букеті
Ми засяємо всі разом.

Ведуча:

Золоті слова, Вересняночко! Кожна квітка красива по-своєму, і в кожній є безліч шанувальників. Запрошуємо всіх у танок, потішимо господарів балу запальною полькою.

Діти виконують польку на вибір музичного керівника.

Ведуча:

Здається, всі гості зібралися. Ваше Величносте, Королю Дощу і Королево Осене. Тож дозвольте привітати вашого сина — Королевича Листопада XI з Днем народження! Нумо святкувати — у гру веселу грати!

Діти грають у гру «Листопад»².

Король Дощ:

Гарно гості танцювали,
Грали, плескали, співали.
Обирати настав час
Наречену серед вас.

Ведуча:

Бажаємо Королевичу Листопаду XI не розгубитися.

Королева Осінь:

Іди, синочку, в середину кола, обирай майбутню королеву.

Гра «Ішов королевич лісом»

Діти стають кружка. У центрі — Королевич Листопад XI. Діти рухаються по колу й промовляють:
Ішов королевич стежкою,

Що бігла мов мережкою. *(королевич рухається колом проти руху інших дітей)*

Зустрів тут панну-квіточку

Й до танцю запросив. *(діти зупиняються,
а королевич обирає дівчинку
і поклоном запрошує її до танцю)*

Тож нумо покружляємо, всміхнімось,

пострибаємо, *(діти плескають в долоні,
пара в колі танцює)*

І іншого запросимо в танок.

Відтак хлопчик усередині кола обирає собі іншу дівчинку, а дівчинка — іншого хлопчика. Гра триває доти, доки всі діти не будуть об'єднані в пари.

*Після гри діти сідають на місця, а Королевич Листопад XI бере за руку Вереснянку,
веде її до трону, вдягає їй корону.*

Королевич Листопад XI:

Ось мій вибір, мамо й тату!
Врода разом з добротою.
Мирно жити й мудро править —
Це ми ставимо метою!

Королева Осінь:

Дуже раді, щиро просим,
Вересняночко, до родини!
Нехай в нашій королівстві
Править доброта віднині.

Король Дощ:

Добігає бал кінця.

Бажаю ще всіх запросити, ну а зараз — пригостити!

Король Дош:

Капусту оцю вам дарую на згадку.
Вона незвичайна — з чарівної грядки!

Ведуча:

Щиро дякуємо, Ваше Величносте! А що ж там усередині?

Королева Осінь:

А ви по листочку зніміть — і дізнаєтеся.

Гра «Чарівна капуста»

Діти передають капустину по колу. Той, на кому зупинилася музика, відриває від капусти листочок і танцює всередині кола, діти апло-дують. Коли відривні листочки закінчуються, вихователь розкриває капустину і витягує з середини гостинці.

Ведуча:

Ой, і гарно вродила капуста
У нашій країні!
Добрі й щедрі врожаї
Зібрали по всій Україні!

Перша Дитина:

Любові сповнена земля —
Одна така на світі.
Тут кожен день стрічаю я
Серця, добром сповиті!

Друга Дитина:

І покладемо за мету
Від малу до загину
Любити землю цю святу,
Що зветься Україна!

(Наталія Май)

Третя Дитина:

Серед країн прекрасних

Серед земель могутніх і гарячих,
Стоїть така проста й така священна
Країна моїх радощів дитячих!

й незбагнених,

Ведуча:

Любіть Україну, як сонце, любіть,
Як вітер, і трави, і води.
В годину щасливу і в радості мить,
Любіть у годину негоди!
Любіть Україну у сні й наяву,
Вишневу свою Україну.
Красу її вічно живу і нову
І мову її солов'їну!

(Володимир Сосюра)

Діти виконують пісню «Красуня Осінь», слова Тетяни Чумаченко, музика Ірини Голишевської³. Усі йдуть із зали до групи, де пригощаються ласощами.